

Op 21 september 2020 zijn bij de raadsgriffie vragen binnen gekomen van de heer Jan Willem Elferink van de fractie PVV gericht aan de voorzitter van de Raad op grond van ex artikel 35 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de Raad. Het college van Burgemeester en Wethouders beantwoordt de vragen als volgt.

Betreffende beantwoording schriftelijke vragen van de heer Jan Willem Elferink (PVV) inzake voor en na-scheiden afval.

U weet dat wij van de PVV geen voorstander waren en zijn van ons Diftar beleid, en de kreet: "Diftar is een mislukking" wordt door steeds meer mensen beaamd en zal door het college ook niet meer kunnen worden ontkend. En ondanks dat ze prat gaan op het feit dat de grijze container steeds minder vaak ad straat wordt gezet, begrijpt een ieder waarom, het vuil wordt op straat geknikkerd in de buiten gebieden gegooid en bij-plaatsing is aan de orde van de dag. Naar aanleiding van een krantenartikel in de Tubantia d.d. zaterdag 19 september 2020: Oproep aan de Twentse gemeenten. De tijd is rijp voor na-scheiding hebben wij de volgende vragen:

Vraag 1

Is er ook in Enschede sprake dat de inhoud van de plastic zakken, zo vervuilend is dat je absoluut niet kunt spreken van een voorscheiding door de inwoners?

Antwoord

Nee, de inwoners doen goed aan voorscheiding en de inhoud van de zakken is in het algemeen niet ernstig vervuild. Aandachtspunt is dat het voor een deel van de inwoners onduidelijk is wat wel en niet bij de verpakkingenafval hoort. Wij gaan inzetten op het versterken van de bewustwording bij de inwoners en controles door de inzamelaar om de kwaliteit te verbeteren.

Op 1 juli 2020 zijn de Twentse gemeenten overgegaan naar een nieuw contract met VPKT¹. Het nieuwe kwaliteitsprotocol, waaraan het ingezamelde verpakkingenafval moet voldoen, wordt naar mening van de gemeenten zeer stringent en onjuist toegepast. Er mag tot 15% visuele vervuiling in zitten en bepaalde stoffen mogen er helemaal niet inzitten. De Twentse gemeenten worden nu geconfronteerd met veel meer afkeur.

Volgens het protocol is het mogelijk om vrachten gedeeltelijk af te keuren waardoor een groot deel wel gerecycled zou kunnen worden. Dit vindt nu niet plaats waardoor er hele vrachten worden afgekeurd terwijl er gemiddeld 65% goed verpakkingenafval in zit voor verdere sortering. Bestuurders van de Twentse gemeenten zijn in gesprek met VPKT om er voor te zorgen dat het goede ingezamelde brongescheiden verpakkingenafval niet wordt verbrand en het protocol juist wordt toegepast. Ook zijn de kosten onderdeel van het gesprek. Partijen zijn daarbij samen aan zet.

Vraag 2

Klopt het onze plastic afval niet wordt aangeboden aan Twence onze vuilverbrander? Waarom niet?

Antwoord

---

¹ Het landelijke afvalfonds Verpakkingen voert de verplichtingen van het verpakkend bedrijfsleven voor inzameling en recycling van verpakkingen uit en heft een financiële bijdrage voor deze verpakkingen. Het afvalfonds heeft een aantal taken weggezet bij organisaties als Nedvang, VPKT. Het VPKT zorgt voor de sortering en recycling van verpakkingen door contracten aan te gaan met sorteerdere, op- en overslagstations enz. Alle gemeenten gaan voor 1 januari 2023 over naar dit nieuwe contract. De Twentse gemeenten zijn alleen nog verantwoordelijk voor de inzameling.

Dit klopt. Het ingezamelde brongescheiden verpakkingenafval gaat in opdracht van onze nieuwe contractpartner VPKT naar Attero waar het wordt gesorteerd. Voorheen ging het brongescheiden verpakkingenafval in opdracht van de Twentse gemeenten naar Attero (Twence voerde in deze het contractbeheer). Twence verwerkt restafval en heeft geen beschikking over een sorteerinstallatie.

Vraag 3

Kunt u ons vertellen waar het plastic afval wordt verwerkt en wat zijn daarvan de kosten?

Antwoord

Het brongescheiden verpakkingenafval wordt in opdracht van VPKT gesorteerd bij Attero in Wijster. Als gemeente krijgen we een inzamelvergoeding van 261 euro per ton vanuit het Afvalfonds voor het goedgekeurde ingezamelde verpakkingenafval. De kosten die gemoeid zijn met de inzameling, transport en verwerking van het verpakkingenafval beperken zich voor de gemeente tot inzameling en transport. Verwerking en daarmee de verwerkingskosten van het goede verpakkingenafval zijn geen onderdeel van ons contract met VPKT.

Vraag 4

Is het correct dat de kosten veel hoger uitvallen doordat bewoners niet alleen geaccepteerd plastic in de zakken/containers gooien?

Antwoord

Ja, als er sprake is van te veel vervuiling in een vracht dan wordt de partij afgekeurd. Bij afkeuring heeft de gemeente nul euro opbrengst en moet ze juist betalen voor de verwerking, zo'n 200 euro per ton (1000 kilo) voor verbranding.

Vraag 5

Kunt een bedrag en daar een percentage aanhangen hoeveel meer wij betalen dan de oorspronkelijke afspraken.

Antwoord

Jaarlijks stelt de raad de begroting en daarmee de tarieven voor de afvalstoffenheffing vast waarin contractafspraken financieel vertaald zijn. Over de periode vanaf 1 juli 2020 (ingangdatum nieuw contract) is nog niet duidelijk wat de eventuele meerkosten zijn. Dit is onderdeel van het bestuurlijk overleg.

Vraag 6

Is het college bekend met het feit dat de mens maar 2 of 3 soorten plastic kan herkennen en wij dus niet kunnen weten welk plastic wel in zakken/containers mogen worden aangeboden? Nascheiding-installaties kunnen vele malen meer soorten plastics herkennen en sorteren. Heeft college wel eens een keer een bezoek gebracht of zijn ze op korte termijn van plan om een bezoek te brengen bij een nascheidings-afvalverwerker, zoals bv de Omrin, deze nummer 1 in na-scheiden van afval, kunnen ze met 2 containers toe, 1x voor restafval en 1x voor GFT-afval, ze doen het aanzienlijk beter dan ons voor-scheiden (Diftar)

Antwoord

U onderschat de Enschedeërs. Het grootste deel van onze inwoners biedt zijn verpakkingenafval op de juiste manier aan. De inwoner hoeft niet te weten om welk type kunststof het gaat maar of het een eenmalige, lege niet gevaarlijke verpakking betreft.

Om de kwaliteit verder te verbeteren, gaan we acties inzetten. Zo wordt er ingezet op communicatie met de inwoners. Ook wordt gekeken naar mogelijkheden op het gebied van handhaving en wijze van inzameling. Naast het oplossen van de discussie (zie antwoord 1) met onze contractpartner, denken we met dit soort maatregelen een bijdrage te leveren aan het verder verbeteren van de kwaliteit van verpakkingenafval.

Vraag 7

Feit: Omrin haalt jaarlijks 15 kg kunststof per inwoners uit restafval (peiljaar 2019) dit is 2x zoveel als het landelijk gemiddelde, Zou dit niet een reden moeten zijn voor het college om samen met Twence het bestaande contract open te breken en in het kader van duurzaamheid en circulaire economische overwegingen over te gaan tot na-scheiden, indien nee, waarom niet?

Antwoord

Nee, bronscheiding heeft de voorkeur boven nascheiding. We zien dat nascheiding een steeds terugkerende vraag is. Dit is de reden dat we het bureau IPR Normag gevraagd hebben onderzoek te doen naar verschillende scenario's waarbij verpakkingenafval achteraf uit het huishoudelijk restafval worden nagescheiden (zie het eerder toegezonden rapport van IPR Normag, juni 2020).

Gemiddeld wordt er bijna 40 kilo verpakkingenafval per inwoner ingezameld in diftargemeenten. Na sortering blijft er ongeveer 30 kilo per inwoner over. Landelijk is dit gemiddeld 25 kilo per inwoner (alle gemeenten). Na sortering ligt het netto gemiddelde op ca. 21 kilo per inwoner voor alle gemeenten. Zie factsheet van de Rova (bijlage) voor een heldere uiteenzetting over het waarom van bronscheiding en voor de genoemde gegevens.

Vraag 8

U gaat er prat op minder grijze containers op te halen in Enschede u hangt daar dan het predicaat zeer succesvol aan. Kunt u aangeven hoe groot de kostenbesparingen zijn? Vanaf het eerste jaar invoer Diftar t/m het eerste half jaar 2020?

Antwoord

De Afvalstoffenheffing stijgt of daalt als gevolg van kosten en opbrengsten. De kosten bij de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval staan in directe relatie met de afvalstoffenheffing die bij de Enschedese huishoudens elk jaar in rekening wordt gebracht. Met de invoering van diftar (vanaf 2017) is de afvalstoffenheffing gemiddeld 40 euro per huishouden gedaald t.o.v. het jaar 2016. Het is niet mogelijk om de besparing elk jaar aan te geven omdat we niet weten hoe de ontwikkeling van de kosten en opbrengsten zonder diftar zou zijn geweest. Wel is duidelijk dat we nu aanmerkelijk minder restafval aanbieden waarvoor hoge verwerkingskosten moeten worden betaald en meer gescheiden stromen hebben die een opbrengst kennen.

Vanaf de invoering van diftar is als gevolg van de stijging van de belasting op verbranding van restafval (2019) het variabele deel verhoogd (van 6,90 euro naar 7,52 euro per lediging van een grijze 240 liter minicontainer). In 2020 is het vaste deel in de Afvalstoffenheffing verhoogd met circa 2% als gevolg van hogere prijzen bij onze leveranciers (o.a. indexering Twente Milieu) en ontwikkelingen in de economische conjunctuur (zo is de oud papierprijs aanzienlijk gedaald).

Vraag 9

Wat zijn de afvalkosten voor het plastic afval vanaf het eerste jaar invoer t/m eerste half jaar 2020?

Antwoord

Ten laste van de afvalstoffenheffing zijn de in de tabel genoemde kosten voor verpakkingenafval opgenomen. Voor het gescheiden inzamelen van huishoudelijk verpakkingenafval ontvangen wij een vergoeding vanuit het Afvalfonds ter demping van de onderstaande kosten .

Jaar	Verpakkingenafval Kosten (euro)	Verpakkingenafval Vergoeding (euro)	Ingezamelde hoeveelheid (ton)
2017	2.600.000	1.750.000	5000
2018	3.400.000	2.390.000	6200
2019	3.600.000	2.240.000	6900
2020	4.100.000 (begroting)	2.200.000 (begroting)	6800 (prognose)

Vraag 10

Dankzij de enorme hoeveelheid bij plaatsingen, afvalstort in het buitengebied, rijden de auto's van Twente Milieu af en aan, zelfs op zondags dit moet enorme kosten met zich mee brengen, kunt u ons deze kosten inzichtelijk maken

Antwoord

De kosten van illegale bijplaatsingen bedragen jaarlijks gemiddeld 400.000 euro op een totale afvalbegroting van 22 miljoen euro (ook voor 2017 maakten we kosten voor illegale bijplaatsingen).

Vraag 11

Vanaf de periode dat Diftar is gestart hebben we ontzettend veel kosten moeten maken voor aankoop diverse soorten containers (ook de vaste stortplekken) kunt u ons een overzicht verschaffen van deze kosten? Maar ook nog de te verwachten voor inkoop nieuwe containers?

Antwoord

Twente Milieu regelt alles voor een afgesproken bedrag (leasebedrag per inzamelmiddel). De totale inkoop van de inzamelmiddelen verzorgt Twente Milieu voor een groot deel van de Twente Milieu gemeenten. De inzamelmiddelen zijn hiermee uitwisselbaar. De verwachte inkoop van nieuwe inzamelmiddelen is voor Twente Milieu op korte termijn afhankelijk van de wensen van onze inwoners van Enschede op basis van de projecten GFE bij hoogbouw en het keuzemodel.

Vraag 12

Kunt u ons een overzicht financieel / kilo's soorten afvalstromen aanleveren van de laatste 10 jaar bij onze vaste stort locaties?

Antwoord

In overleg met de vragensteller, zijn de gegevens vanaf 2015 weergegeven. Verder terug in de tijd is nagenoeg niet mogelijk.

Afvvalstroom via vaste stortlocaties	2015		2016		2017		2018		2019		2020 prognose	
	ton	euro *	ton	euro *	ton	euro *	ton	euro *	ton	euro *	ton	euro *
Grof tuinafval	1.277	108.027	1.360	130.457	1.506	155.462	1.688	166.166	1.781	248.806	1.800	-13.822
Grof restafval	4.919	70.653	4.156	152.488	2.908	-599.546	2.923	-478.782	2.595	-542.553	2.800	0
Grof gescheiden	5.366	102.349	5.968	120.463	3.475	98.594	3.942	189.259	4.331	284.723	4.350	0
Saldo	11.562	281.029	11.484	403.408	7.889	-345.490	8.553	-123.357	8.707	-9.024	8.950	-13.822
* lasten minus poorttarieven												

Vraag 13

Hoeveel kilo's aan afval leveren wij aan Twence, graag in een overzicht per afvalstroom per jaar over de laatste 10 jaar?

Antwoord

Afvalstroom (in tonnen) Twence	2015	2016	2017	2018	2019	2020 prognose
Huishoudelijk afval rest	33.767	34.508	21.245	21.081	20.081	19.200
Huishoudelijk afval gft	11.745	11.933	15.061	14.960	14.913	15.000
Huishoudelijk afval grof	2.522	2.947	1.997	1.985	1.958	2.000
Totaal	48.034	49.388	38.303	38.026	36.952	36.200

Vraag 14

Hoeveel kilo's afval leveren wij aan welke andere afvalverwerkers in een overzicht per afvalstroom per jaar over de laatste 10 jaar?

Antwoord

Afvalstroom (in tonnen) overig	2015	2016	2017	2018	2019	2020 prognose	contractpartner
Verpakkingenafval	1.671	2.365	5.037	6.181	6.910	6.800	VPKT (voorheen Attero)
Oud papier en karton	7.636	7.555	8.041	7.628	7.371	7.400	Remondis
Glas	2.455	2.563	3.075	3.098	3.137	3.200	Suez
Textiel	geen gegeven	692	818	899	899	925	Twente Milieu / Het Goed
Klein chemisch afval	173	149	111	154	182	150	Suez
Luiers	geen gegeven	44	112	150	150	125	Suez
Elektrische apparaten (AEEA)	413	458	343	420	493	500	Wecycle
Grof huishoudelijk (niet twence)	2.844	3.021	1.478	1.957	2.373	2.350	Diversen

Vraag 15

Heeft het college al eens een keer onderzocht wat na-scheiding gaat kosten?

Antwoord

Ja, zie het rapport IPR Normag.

Enschede, 20 oktober 2020

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de loco-Burgemeester,

E.A. Smit

N. van den Berg